

Koper, 22.6.2022

Informacija za javnost o obratu Luka Koper, d.d.

Skladno s 13. členom Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic, Uradni list RS, št. 22/16 in 44/22 – ZVO-2 (v nadaljevanju Uredba) ter Prilogo 4 k Uredbi družba Luka Koper, d.d. izdaja Informacija za javnost o nevarnostih večjih nesreč v Luki Koper, d.d. (v nadaljevanju Luka Koper) in o ravnanju v takšnih nesrečah.

1. Podjetje in naslov upravljavca obrata ter ime in naslov obrata

Upravljalec: Luka Koper, pristaniški in logistični sistem, d.d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper
Ime in naslov obrata: Luka Koper, Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper

2. Potrditev, da se za obrat uporablja ta uredba, informacijo o prijavi obrata, o izdelani zasnovi zmanjšanja tveganja za okolje ali varnostnem poročilu, o vložitvi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ali izdanem okoljevarstvenem dovoljenju

V skladu z merili Uredbe se terminala PC Terminal razsuti in tekoči tovari in PC Generalni tovari uvrščata med obrate večjega tveganja za okolje.

Na spletni strani Luke Koper je objavljen dokument Zasnova preprečevanja večjih nesreč.

<https://www.luka-kp.si/o-podjetju/trajnostni-razvoj/zakonodaja-in-okolje/>

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje je na podlagi varnostnega poročila družbi dne 8.1.2008 izdala okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje obrata, na podlagi dopolnitev varnostnega poročila pa je dne 19.3.2009, 21.6.2013 in 14.10.2016 izdala odločbo o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja.

3. Opis dejavnosti, ki se izvajajo v obratu

Znotraj obrata PC Terminal razsuti in tekoči tovari je osnovna dejavnost skladiščenje in pretovarjanje plinskega olja, JET goriva, ksilena in metanola.

V obratu se poleg nadzemnih rezervoarjev za skladiščenje navedenih kemikalij skupne kapacitete 188.210 m³ nahajajo še drugi deli obrata, kjer so prisotne nevarne snovi; kamionske in vagnske polnilnice, ladijska privezna mesta, enota za obdelavo hlapov, ki nastajajo pri pretakanju, tehnološki cevovodi in črpališča.

Glavne dejavnosti so:

- prevzem tovora z ladij na priveznih mestih in njihovo prečrpavanje po tehnološkem cevovodu v skladiščne rezervoarje,
- prevzem tovora iz železniških vagnskih cistern in njihovo prečrpavanje po tehnološkem cevovodu v skladiščne rezervoarje,
- polnjenje ladijskih tankerjev na priveznem mestu,
- polnjenje železniških vagnskih cistern na vagnskih pretakališčih,
- polnjenje tovornih cistern na kamionskih polnilnicah,
- prečrpavanje med posameznimi skladiščnimi rezervoarji (možno, vendar redko).

Na območju pristanišča obratuje tudi en privez, kjer dejavnost pretovora naftnih derivatov izvaja za Luko Koper družba Petrol d.d. in je s cevovodom povezan do lokacije Sermin.

V sklopu terminala PC Generalni tovari obratuje Terminal hlajenih tovorov. Hlajena skladišča so namenjena pretovoru in skladiščenju hitro pokvarljivega blaga. V sistemu za hlajenje skladišč se kot hladilno sredstvo uporablja amonijak.

4. Podatki o nevarnih snoveh v obratu, ki bi lahko povzročile večjo nesrečo

V obratu se stalno ali občasno nahajajo večje količine nevarnih snovi kot so: plinsko olje, JET A-1 (gorivo za reaktivne motorje), ortoksilen, metanol in amonijak. Nevarne snovi s piktogramskim prikazom so predstavljene v Tabeli 1.

Tabela 1. Nevarne snovi prikazane s piktogrami

Ime snovi (CAS številka)	Nevarne lastnosti
Plinsko olje (CAS št. 68334-30-5, 64742-80-9, 68814-87-9)	
JET A1 gorivo (CAS št. 8008-20-6)	
Ortoksilen (CAS št. 95-47-6)	
Metanol (CAS št. 67-56-1)	
Amoniak (CAS št. 7664-41-7)	

Razlaga piktogramov:

						
Vnetljivo	Dražljivo	Plin pod tlakom	Zdravju škodljivo	Strupeno	Jedko	Nevarno za vodno okolje

Dieselsko, JET gorivo sta bistri tekočini, običajno v odtenkih rumenkaste barve in pri sobni temperaturi značilnega vonja. Sta lažji od vode, v vodi netopni in se uvrščata med vnetljive snovi. Ob izpostavljenosti sta dražilni (pljuča, oči, koža), zdravju škodljivi in okolju nevarni. Hlapi so težji od zraka.

Ortoksilen je brezbarvna, vnetljiva snov, aromatičnega vonja, ob požaru se sprošča dražec dim. Hlapi lahko z zrakom tvorijo eksplozivne zmesi. Predstavlja nevarnost za ljudi, ker draži in povzroča okvare živčnega sistema ob dolgotrajni izpostavljenosti. Draži kožo in dihalne poti, lahko povzroča oteženo dihanje, slabost, utrujenost, glavobol in druge simptome.

Metanol je brezbarvna, lahko vnetljiva tekočina, brez vonja. Se popolnoma meša z vodo in je strupen za vodne organizme. Metanol je biološko razgradljiv v vodi in v atmosferi ter se ne akumulira v

organizmih. Hlapi lahko z zrakom tvorijo eksplozivne zmesi. Pri gorenju je plamen brezbarven do rahlo modro obarvan. Lahko povzroči zastrupitev pri vdihavanju, zaužitju ali absorpciji skozi kožo, tudi trajno okvaro vida.

Amonijak je strupen pri vdihavanju in ima izrazit vonj. Draži oči, dihalni sistem in kožo. Z zrakom lahko tvori eksplozivne mešanice. Je lažji od zraka in se zato ob izpustu dvigne od tal. V primeru požara lahko nastanejo dražilni, jedki in/ali strupeni plini. Amonijak je toksičen tudi za morske organizme.

Podrobnejše informacije o nevarnih lastnostih snoveh so dostopne v Varnostnih listih, ki so javno dostopni.

5. Splošne informacije o načinu opozarjanja javnosti, ki bi lahko občutila škodljive posledice večjih nesreč, ustrezne informacije o pravilnem ravnanju ob večji nesreči ali navedbo mesta, na katerem so te informacije dostopne v elektronski obliki

Organizacija in izvedba opozarjanja, obveščanja in alarmiranja zaposlenih, okoliških prebivalcev oz. javnosti v primeru večjih nesreč je opredeljena v Načrtu zaščite in reševanja Luke Koper za industrijske nesreče, katerega povzetek je objavljen na spletni strani luke.

<https://www.luka-kp.si/luski-vodnik/varnost-v-pristaniscu/>

Alarmiranje oseb, ki se nahajajo v Luki Koper izvaja varnostno nadzorni center (VNC) Luke Koper preko sistema alarmiranja. Ukaz za alarmiranje izda vodja intervencije.

O vsakem alarmiranju mora VNC obvestiti Regijski center za obveščanje (ReCO) Koper ter mu posredovati vse informacije o razlogih za alarmiranje in potrebnimi ukrepi.

Po potrebi ReCO Koper izvede alarmiranje izven pristanišča (širše območje). Po sredstvih javnega obveščanja in na druge predvidene načine poda obvestilo o nevarnosti ter posreduje napotke za osebno in vzajemno zaščito (npr. zapiranje oken, izklop klimatskih naprav, zadrževanje v zaprtih prostorih).

ReCO obvesti tudi odgovorne v Mestni občini Koper in občini Ankaran.

6. Datum zadnjega inšpekcijskega nadzora v obratu ali navedbo mesta, na katerem je ta informacija dostopna v elektronski obliki in informacije o tem, kje je mogoče dobiti podrobnejše podatke o inšpekcijskem nadzoru

Evidence in ugotovitve inšpekcijskih nadzorov so razvidne iz Letnega poročila Luke Koper, objavljenega na <https://www.luka-kp.si/za-vlagatelje/poslovna-porocila/> ter na spletni strani Inšpektorata za okolje in prostor <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/inspektorat-za-okolje-in-prostor/o-inspektoratu/porocila-seveso/>.

Podrobnejše informacije so dostopne tudi v Področju varovanja zdravja in ekologije Luke Koper, tel. št. 05 66 56 100.

7. Podatki o tem, kateri obrati sestavljajo skupine obratov z možnimi verižnimi učinki

Agencija Republike Slovenije za okolje, Ministrstvo za okolje in prostor zagotavlja podatke o skupinah obratov z možnimi verižnimi učinki na povezavi https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSO/IED/Seznam_verizni-ucinki.pdf.

8. Podrobnosti o tem, kje je mogoče dobiti dodatne informacije ob upoštevanju predpisov o dostopu do informacij javnega značaja

Ob upoštevanju predpisov o dostopu do informacij javnega značaja je dodatne informacije mogoče dobiti na spletni strani <https://www.luka-kp.si/o-podjetju/informacije-javnega-znacaja/> oz. na telefonski številki 05 66 56 100.

9. Splošne informacije o naravi nevarnosti večjih nesreč, vključno z njihovimi možnimi učinki na človekovo zdravje in okolje, povzetek glavnih scenarijev večjih nesreč in ukrepov za njihovo preprečitev in za zmanjšanje njihovih posledic

Do večjih nesreč z nevarnimi snovmi lahko pride pri pretakanju in skladiščenju kemikalij (ksilen, metanol, plinsko olje in JET A-1 gorivo) na PC Terminal razsuti in tekoči tovari - Terminalu za tekoče toware na I. ali II. pomolu ter pri obratovanju hladilnega sistema (amonijak) na PC generalni tovari - Terminalu za hlajene toware.

Na Terminalu za tekoče toware na I. pomolu lahko pride do izpusta nevarne snovi, požara ali eksplozije. Pri izpustu bi se nevarna snov zbrala v nepropustni lovilni skledi in **ne bi ogrožala okolja**. Pri izpustu metanola bi bil vpliv strupenih hlapov omejen na območje terminala. Tudi v primeru požara bi bil vpliv omejen na območje terminala. Če bi na terminalu prišlo do eksplozije, bi vpliv eksplozijskega sunka segal do najbližjih objektov sosednjega terminala. **Izven območja pristanišča nevarni učinki nesreče niso možni.**

Na Terminalu za tekoče toware na II. pomolu lahko pride do izpusta nevarne snovi in požara. Pri izpustu bi snov iztekla v nepropustne lovilne skleda in **ne bi ogrožala okolja**. V primeru požara bi bil vpliv omejen na območje terminala. **Izven območja pristanišča nevarni učinki nesreče niso možni.**

Pri pretakanju nevarnih snovi z ladij in na ladijskih privezih lahko pride do izpusta nevarne snovi v morje ali po kopnem ter do požara. Pri izpustu v morje bi se snov zadržala znotraj postavljene **plavajoče zavesa**, ki se namesti okrog ladje. Pri požaru na ladji se le to odstrani na odprto morje. **Vpliv požara je omejenih razsežnosti.**

Na Terminalu za hlajene toware lahko pride do izpusta amonijaka iz hladilnega sistema. Pri obratovanju sistema lahko pride do izpusta amonijaka v zrak. Ob izvajanju predvidenih ukrepov, nevarni vplivi **izven območja pristanišča niso možni.**

Luka Koper izvaja ukrepe za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic pri obratovanju, vzdrževanju, načrtovanju, zaustavitvah, gradnji ali spremembah. Ti so tehnične in organizacijske narave. Med tehnične ukrepe uvrščamo protipožarne sisteme, sisteme javljanja požarov, hlajenja, ustrezno tehnično opremljenost skladiščnih prostorov, pomožne vire napajanja, ipd. Organizacijski ukrepi temeljijo na Sistemu obvladovanja varnosti, s katerim skrbimo za usposobljenost zaposlenih, redno obratovanje, vzdrževanje in spremembe obrata, s poudarkom na izvedbi nevarnih del in nadzorom nad zunanjimi izvajalci ter varovanje in redni nadzor obrata.

10. Potrditev, da mora upravljavec za obravnavo večjih nesreč in zmanjševanje njihovih učinkov ustrezno ukrepati na kraju samem ter sodelovati z reševalnimi službami

V Luki Koper. prepoznavamo, analiziramo in konstantno spremljamo tveganja za nastanek nesreč pri pretovoru, skladiščenju in izvajanju ostalih dejavnosti na območju pristanišča, katere predstavljajo potencialno nevarnost za ljudi in okolico. Vzpostavljen imamo Sistem obvladovanja varnosti, s katerim učinkovito preprečujemo nastanek večjih nesreč. Skrbimo za izvajanje vseh ukrepov ter redno izvajamo interne preglede in neodvisne preglede sistema preprečevanja večjih nesreč.

Ugotovitve so prikazane v Celostnem varnostnem poročilu, Ocenah ogroženosti za kopenski in morski del, Načrtu zaščite in reševanja Luke Koper za industrijske nesreče ter ostalih referenčnih dokumentih Luke Koper.

Luka Koper ima ustrezno usposobljene lastne sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč, po potrebi pa lahko preko ReCO zaprosi za pomoč občinskih, regijskih oz. državnih sil.

11. Informacije iz občinskih ali regijskih načrtov zaščite in reševanja

Načrt zaščite in reševanja Luke Koper za industrijske nesreče je usklajen z občinskimi ter regijskim načrtom.

Informacije iz občinskih in regijskih načrtov zaščite in reševanja so dostopni na spletnih straneh občine in Ministrstva za obrambo - URSZR.

12. Dodatne informacije

Dodatne informacije o varnostnih ukrepih za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic so na voljo v Področju varovanja zdravja in ekologije družbe Luka Koper (tel. 05 66 56 100, franka.cepak@luka-kp.si), Franka Cepak, Vodja varovanja okolja.

Član uprave – delavski direktor
Vojko Rotar

Predsednik uprave
Boštjan Napast

